

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dato: 05.06.2026
Vår referanse: 26/23026-12
Deres referanse:
Saksbehandler: Anna Despard Asgard

Høringssvar 202402420: søknad, vannuttak og regulering av Opoftevannet til akvakultur, Farsund og Kvinesdalkommuner, Agder

Viser til mottatt høring av søknad om tillatelse etter vannressursloven til uttak av vann og regulering av Opoftevannet i Farsund og Kvinesdal kommuner.

Søknaden er fra Baring Farsund AS, om tillatelse etter vannressursloven til å ta ut 0,2 m³/s vann fra Opoftevannet. Vannet skal brukes til oppdrett av laks. Det søkes om å regulere samme vann med 1,2 m for å ha nok vann i nedbørfattige perioder. Søknaden omfatter vannuttak, regulering og hjelpeanlegg (anleggsvei og vannledning).

Vannledningen vil behandles av NVE fram til sjøkant, og fra sjøkant til selve anlegget. Strekingen i sjø behandles av andre myndigheter.

Agder fylkeskommune har følgende merknader:

Vannmiljø

Det er snakk om en reguleringsendring på 1,2 m i en innsjø som allerede har store variasjoner i vannmengde. Det skal lages en dam i et område hvor det ligger to INON-områder per i dag. Dette kan være uheldig ettersom det medfører at dette ikke lenger vil være inngrepsfrie områder, noe som kan åpne for tillatelser til andre innretninger.

Tiltakshaver er ansvarlig for at vannforekomstene ikke blir forringet, jf. miljømålene i vannforskriften § 4-7. For alle saker med ny aktivitet eller nye inngrep må ansvarlig sektormyndighet så tidlig som mulig i planprosessen og senest før vedtak eller tillatelse gis, gjøre en vurdering i forhold til om vannforskriften § 12 kommer til anvendelse.

Fisk

Konsekvensutredningen legger til grunn at tiltaket vil ha ubetydelige til svakt negative konsekvenser for fisk og akvatisk miljø, og at påvirkningen på ørretbestanden i Opoftevannet og tilgrensende vassdrag er begrenset. Det pekes på at det kan oppstå lokale negative effekter i utløpselva (Strupåna), blant annet knyttet til gyteområder, men at disse i stor grad avbøtes gjennom slipp av minstevannsføring og begrenset regulering innenfor naturlig vannstandsvariasjon.

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 25, 4612
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

Fylkeskommunen har ikke annen kjennskap til området hva gjelder fisk enn hva utredningen tilkjennegir. Vi har imidlertid registrert at det er usikkerhet knyttet til hydrologisk datagrunnlag og vannføringsberegninger, noe som kan ha betydning for de faktiske konsekvensene for fisk og øvrig ferskvannsbiologi. Det bør derfor legges til grunn et kvalitetssikret og konservativt vannføringsgrunnlag i videre behandling.

For å sikre tilfredsstillende miljøforhold anbefales det at NVE setter følgende vilkår:

- Krav om overvåking av effekter på fisk og ferskvannsøkologi, herunder særlig:
  - oppvandring og forekomst av ål
  - funksjon og etterlevelse av minstevannsføring
- Krav om kvalitetssikring og eventuelt oppdatert dokumentasjon av vannføringsdata
- Krav om adaptiv forvaltning, slik at vilkår kan justeres dersom overvåkingen viser negative effekter

Videre bør det settes vilkår om at tiltakshaver skal iverksette og finansiere nødvendige avbøtende tiltak dersom det i driftsfasen oppstår uforutsette negative konsekvenser for vannmiljøet, herunder tiltak knyttet til vandringsforhold, habitatkvalitet og vannføring.

Det kan være det bør settes vilkår om å sette opp ålefeller og telle antall ål i året før man etablerer dammen, og så gjenta dette tre år etter etablering og telle antall ål som blir fanget for å sammenligne. Dersom det da varierer sterkt i fangst-antall bør man vurdere å lage et nytt tiltak for vandring av ål i vassdraget.

Friluftsliv

Opoftevannet er et regionalt svært viktig friluftslivsområde som brukes av både lokalbefolkning og turister. I tillegg til å være et relativt utrørt område med gode muligheter for naturopplevelser, blir vannet brukt til padling. Laundal naturskole ligger i Bjelland og Laundal statlig sikra friluftslivsområde som grense til østsiden av Opoftevannet. Naturskoleleiren brukes aktivt av skoleklasser, grupper og andre tilreisende private. En av adkomstene skjer med kano fra utsettingsstedet ved Svindalsvannet til brygga nær Laundal naturskole.

Den foreslåtte reguleringen vil både kunne påvirke naturopplevelsen av området negativt gjennom økt naturpåvirkning i reguleringssonen. I tillegg vil viktige funksjonsområder for friluftsliv kunne settes under vann oftere enn før. Dette gjelder spesielt arealene som brukes til kanoopplag, opphold og vannaktivitet i tilknytning til strandsonen nær naturskoleleirer. På grunn av generelt bratt terreng ned mot vannet, er det særlig viktig å ivareta de litt flatere strandsonerealene som egner seg til ilandstigning og opphold.

I lys av dette bør høyeste regulerte vannstand (HRV) settes på et nivå som ivaretar behovet for friluftsbrukerne i området. Dersom dette ikke er mulig, bør det sees på kompensierende tiltak. Dette kan f.eks. være tilrettelegging av kano- og oppholdsbygger osv.

Videre bør det vurderes nærmere hvilke konsekvenser en eventuell regulering vil få for Åptafossen som naturelement og badeplass. Vi kan ikke se at dette er belyst i søknaden.

Vegforvaltning

Vannledningen ser ut til å berøre fylkesveg kun på strekningen mellom Tosåstjørna og Tosåsstrand. Det er uklart om vannledningen er planlagt lagt langs eller i fylkesveg 4102 (begge deler er nevnt).

Det vurderes at tiltaket er søknadspliktig etter vegloven for graving i veg og vegens sidearealer. Det må også søkes om gravetillatelse for kryssing av fylkesvegen ved Tosåsstrand.

Agder fylkeskommune oppfatter at utbyggingen vil innebære større transporter av maskiner og utstyr. Før slike transporter gjennomføres må utbygger gå i dialog med veieier. Dette er på grunn av tilstanden til fylkesveien, og for å sikre at den ikke blir skadet eller får fremtidige skader.

Det gjøres oppmerksom på at fylkesveg 4102 har en bruksklasse på BkT8-40. Ved en eventuell gjennomføring av tiltaket vil tiltakshaver måtte forholde seg til gjeldende veglister. Arbeid på og langs veg kan ikke utføres uten godkjent arbeidsvarslingsplan.

Arkeologi i sjøen

Saken er sendt til Norsk Maritimt Museum (NMM), som har avgitt uttalelse:

Baring Farsund AS søker om å ta ut vann fra Opoftvatnet til bruk i landbasert oppdrettsanlegg i Lundevågen i Farsund. Tiltaket medfører en regulering av vannstanden på inntil 1,2 m samt bygging av demning i sør-enden av vannet.

Det er ikke gjennomført systematisk av kulturminner under vann i Opoftvatnet. Norsk maritimt museum (NMM) må gjennomføre en slik registrering jf. kulturminnelovens (kml) § 9 for å avklare om tiltaket kan komme i konflikt med kulturminner under vann som er vernet etter fredet iht. kml §4 eller §14. Kostnadene ved en slik registrering må iht. kml § 10 dekkes av tiltakshaver og vi ber tiltakshaver kontakte NMM for avtale om budsjett og tidspunkt for gjennomføring av registreringen. Vi gjør oppmerksom på at forholdet til kulturminner må avklares før en eventuell konsesjon kan gis.

Arkeologi på land og langs vannkanten

Langs Opoftvannet (Oppåptavntnet) er det fra før registrert flere kulturminner, og det er potensial for funn av hittil uregistrerte kulturminner. Det er også behov for en fysisk befaring av hele strekningsområdet. Avdeling for kulturarv stiller derfor krav om gjennomføring av en arkeologisk registrering innenfor planområdet. Formålet er å avklare om tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredede kulturminner, jf. kulturminneloven § 9. Registreringen vil også inkludere en samlet vurdering av kulturminner og kulturmiljøet.

Tiltakshaver må dekke kostnadene ved registreringen i henhold til kulturminneloven § 10. Avdeling for kulturarv ber om at dere tar kontakt med arkeolog Ghattas J. Sayej for å avtale budsjett, prosjektbeskrivelse og tidspunkt for registreringen. Han kan kontaktes på telefon 470 55 907 eller e-post: Ghattas.J.Sayej@agderfk.no Vi ber også om at plangrensene oversendes som shape-fil eller SOSI-fil.

Ingen ytterligere merknader.

Med hilsen

Anna Despard Asgard
Rådgiver miljø- og energisaker
Avdeling for samfunn, plan og miljø

Brevet er godkjent elektronisk.

Mottakere: FARSUND KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER

